

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Avla ... Thesavrorvm Dei In Passione D. N. Iesv Christi
Effusorum ad Resvrrectionem Mvltorum**

Eyschen, Georg von

Coloniae, 1656

§. 181. Et accusabant eum summi sacerdotes in multis. v. 3.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45533

Ego hic non possum omittere quin admirer tersum Iudicium & acumen Pilati, qui ambages omnes, ita pulchre præcidit & Actoribus & reo, ut ad substantiam terminandæ quæstionis tanquam ad fundum penetrans, ibi quæstionis ponat initium, ubi apud alios leguleos & semidoctos Aduocatos vel Iudices erat habitura exitum. Laudo te Romana Respublica quæ tales habuisti viros intelligentes sapientiam humanam. Felix eras cum tales habebas quales nos sæpe nunc inter Rectores vrbium, Pagorum & Prouinciarum desideramus. Non miror iam te à Christo esse electam, in qua suum Euangelium, non solum prædicaretur, sed Vicarius eius sedem æternam ex ordinatione Petri Apostoli obtineret. Salue Roma, salue Mundi Domina, sedes Vicarij Christi, vires Iudicij vniuerso mundo in numero tu dedisti.

§. 180. *At ille respondens ait illi tu dicis. v. 2.*

Sicut Pilatus sincere & non ficto animo quærebat veritatem à Christo sibi dici an Rex esset, ita etiam Christus Dominus cum veritate sincere ei respondit, dicens: Tu dicis nempe verba tua, interrogatio tono prolata, si effers pronuntiatorio, seu definitorio tono eadem, phrasi, & verbis quæsiuisti & respondisti, qua in forma loquendi pulchra & Christo Domino propria, credo admiratus fuit Pilatus Romanus, quantumuis paucorum verborum, admirandam ipsis Romanis Breuiloquentiam, & consequenter prudentiam, quoniam tanto solent esse homines verbosiores, quanto minus sapiunt, iuxta illud, Vasa vacua plurimum tinniunt.

ADoro te Domine Deus meus, & in te suspicio, non solum Spartanam breuitatem in sermone, sed & Romanam, imo Romana ipsa maiorem. Huius tuæ breuiloquentiæ, sed copiosæ & abundantis sapientiæ, æmula fuit mater tua S. Maria, septies illam locutam esse reperio, sed o Deus quam prudenter, quam breuiter extra laudes Dei, Eandem SS. tui plurimi imitati semper studuerunt, nemo non magnificat. Inde ordinum factorum silentium, apud aliquos perperuum, apud alios certis locis & temporibus definitum, fuit spiritu S. suggerente enatum, ut non solum caueant vana, & mendacia colloquia, sed & non necessaria.

§. 181. *Et accusabant eum summi sacerdotes in multis. v. 3.*

Multa breuitatis amans, facile intelligenda ex paucis, Sacer scriptor transiit, inter quæ est, quid Pilatus audita ingenua & valde prudenti confessione Christi egerit, & Iudæis dixerit, seu responderit, & illi vicissim retorserint, & Pilatus ad specificandos accusationis articulos adegerit. Post

Q 3

hæc

hæc enim sequitur, quid scribit, & accusabant eum in multis nimirum primis suo adventu accusauerant in uno nimirum quod se Regem Iudæorum esse se dixisset, nunc in pluribus & alijs diuersis: prouiderant enim sibi cauere ut gradatim posset crescere accusationis suæ vis, ita ut animus Pilati, ciuilitate sat iusti, si vno accusationis articulo non concitaretur, tandem multis, vel plurimis auditis in partem accusantium pertraheretur. Hæc multa poterant esse 1. præter Regni affectationem seductio turbarum, 2. Galilæismus, 3. Commercium cum Dæmone. 4. Comminatio destruendi templi. 5. Vana iactatio de reedificando per magicam artem. 6. Aduersus Cæsarem machinatio in prohibendis tributis. 7. Comportationes & commensationes. 8. Samaritanismus. 9. Ars magica in eijscificis demonijs. 10. Venditatio sui pro Dei Filio. 11. Doctrina contra Moysen, & Traditionem maiorum. 12. Sabbathi violatio. &c. Hæc satis multa erant, quæ adstante Domino, & audiente Pilato inculcabant.

DEus meus, quam vāfrum est humanum ingenium, quando in aliquo collineauit, & firmiter obtinere intendit! quam astutus modis id perurgere nouit! quomodo mentiri, captiose loqui, opportunos aditus obseruare potest. Mirum est videre, Sed sæpe miserum, Idcirco damno claudestinos modos & machinationes contra iustitiam & veritatem, & propono me ab illis conseruare in vita mea. Adiuua me Deus meus.

§. 182. Pilatus autem rursus interrogabat eum dicens. v. 4.

Non statim credit iudicatur Pilatus, sed reo aurem vnam seruat, iterum interrogat.

Dilce Iudex, dilce Consul, dilce Prætor ab Ethnico Christiane, non vntantum interrogatione reum vel iudicare vel condemnare, sed plures adhibere vt ad omnes omnino interrogationes & accusationes distincte respondeatur, donec veritas pateat. Quære de circumstantijs, ne innocens pereat, reus saluetur: qui domum edificaturus fundamenta locat, aut arborem plantaturus terram fodit, nec arenam molli, nec duro lapidi parcat, vt solum excipiet, quo aut moli iacienda aut arbori quæ sursum enasci debet satis sit, alioquin ruet domus, arestet arbor cum architecti, colonie de decore & damno. Qui autem Iudex est ad instar agricolæ, ad instar architecti iustitiæ arborem domumque ponere debet, obuia est arena? eruat, impingit in saxum? euellatur ita vt nulla ratione potentis faciem extimescat, minoris vilitatem conculcet, sed vt Pilatus fecit, veritatem eruat. Ille interrogat sapius Christum, monet, hortatur vt respondeat, & se defendat contra accusatores, ne insons diiudicetur, & pereat, sed verè iustitiæ admittit.